

JAPONSKO VOJAŠTVO PRODIRA V KITAJSKO OZEMLJE

AMERIKA JE OSAMLJENA V SVOJEM PROTESTU PROTI JAPON. INVAZIJI V MANDŽURIJI

Amerika je poslala Japonski odločen protest, Anglija jo je vprašala, kaj namerava početi v Mandžuriji, dočim se Franciji dosedaj še ni zdelo potrebno protestirati proti japonski invaziji. Kitajci se zavzemajo za trajno nevtralizacijo mandžurskega ozemlja. — Obe stranki sta zadovoljni z mednarodno komisijo.

TOKIO, Japonsko, 11. januarja. — Soglasno s poročili, ki jih je dobila japonska Renko agentura iz Mukdena, je prodirala močna japonska posadka proti mestu Hsinmintunu. Ko so bili Japonci že blizu svojega cilja, jih je napadla močna skupina kitajskih banditov ter jih skoro popolnoma porazila. V zadnjem trenutku so dobili Japonci ojačenja, pognali bandite v beg in zavzeli mesto Hsinmintun, ki ni dosti oddaljeno od Tahušana ob Peking-Mukden železniški progi. Prej so Kitajci še razdeljali elektrarno v Pataohao, vsled česar so bila vsa okoliška mesta v temi.

Neka japonska stotinja se je spopadla s 5000 Kitajci ter doživela občuten poraz. Trideset Japoncev je padlo, vsi ostali so bili pa ranjeni. Poleg tega je pa še skočil iz tira oklopni vlak, ki je imel dovesti Japoncem ojačenja.

CINWANGTAO, Severna Kitajska, 11. jan. — Kitajci poročajo, da so začeli Japonci osvajati severno kitajsko provinco Jehol.

General Honjo, vrhovni poveljnik japonskega vojaštva v Mandžuriji, se poslužuje v to svrhu 88. brigade 19. japonske divizije, ki je bila pred kratkim pozvana s Koreje. Prodiranje se vrši pod pretezo, da je treba izstrebili kitajske bandite, dočim je v resnici Honjev namen premagati guvernerja province Jehol, Tang Ju Linga, ki je vnet pristaš Čang Hsue Lianga.

Japonski infanteriji pomagajo pri prodiranju vojaška letala in močni oddelki artilerije. Zaenkrat je cilj Japoncev, zavzeti glavno mesto province Jehol.

Odkar so Japonci z okupacijo obmejnege mesta Šanhajkvana ustavili promet na Mukden-Peking železnici, je prekinjena tudi vsa brzovjavna in telefonska zveza z mesti na bojišču, vsled česar je zelo težko dognati, kaj se tam dogaja. Begunci, ki so dospeli sem, pravijo, da so Japonci zavzeli mesto Peipiao, katero so najprej obstreljevala z bombami vojaška letala. Mesto Jehol bo kmalu padlo.

WASHINGTON, D. C., 11. januarja. — Ameriška vlada je odločno nastopila proti Japonski, češ, da je nesramno kršila pogodbo, sklenjeno med devetimi silami, ter določbe Kelloggovega pakta, toda v tem svojem nastopu je popolnoma osamljena.

Res je, da je tudi Anglija poslala Japonski noto, ki je bila bolj prijazna nego sovražnega značaja. Vprašala je namreč Japonsko, kaj namerava početi v okupirani kitajski provinci.

Najbolj značilno je pa, da se Francija dosedaj še ni zganila in ni poslala Japonski sploh nobenega protesta.

Ameriški državni tajnik Stimson je torej s svojo ostro noto popolnoma osamljen, kar pa nikakor ne bo omajalo stališča, ki ga je zavzela ameriška vlada.

PEKING, Kitajska, 11. januarja. — Kitajsko časopisje poroča, da je Eugen Čen, kitajski zunanji minister, brzovjavil državnemu tajniku Stimso-

Mestu Chicagu preti bankerot

4000 LET STARA SLIKA NAJDENA

Ekspedicija muzeja pennsylvanskega vseučilišča je odkopala staro sliko. — Še več drugih najdb.

Philadelphia, Pa., 11. januarja. Ekspedicija pennsylvanskega vseučilišča naznanja, da je izkopala semitsko sliko, ki predstavlja bika v živih barvah. Slika je bila najdena blizu mesta Tell Billa v Mezopotamiji.

— Poleg tega je bilo najdenih večje število kamnitih plošč, ena zlata plošča in ena krasno izrezljana plošča iz slonove kosti, ki morda biti stara nad 4000 let. — poroča voditelj ekspedicije dr. E. A. Speiser.

— Zdaj nadaljujemo z izkopavanjem templja, ki je iz devetega stoletja pr. Kr., kar je razvidno iz napisa na neki plošči, ki nosi ime Šajmaneserja, sina kralja Ašurnasipala, države Ašur.

— Izkopnine neke grobnice, ki je bila zgrajena 500 let pred K., je prinesla nepričakovane uspehe. Najdeni so bili zelo zanimivi predmeti, med njimi dobro ohranjeno ogledalo iz medi, steklenica za parfum iz medi in popolno zbirko raznih predmetov za oblepšavo obraza, več prstanov in več rezb z živalskimi podobami.

INFLUENCA V LONDONU

Zdravniki se trudijo, da vstavijo epidemijo. Osemsto jih je umrlo. Veliki viharji.

London, Anglija, 11. januarja. Londonski zdravniki so zelo zaposleni v svojem boju proti influenci, ki je že zahtevala 500 žrtev. Povodenj in viharji pa ogrožajo mnogo krajev angleških otokov.

Zdravniki pravijo, da je deževje in veliko pomanjkanje sonca povzročilo, da se je influenza tako razpasla. Mnogo bolnišnice je napolnjenih z bolniki z influenco.

Najbolj je bil prizadet severni del Londona, kjer je v Holoway kaznilnici zbolelo izmed 230 kaznjencev 80 in 29 uradnikov izmed 80. Delo v kaznilnici je bilo ustavljeno.

Štiri reke: Wye, Usk, Monnow in Throtu so stopile čez bregove. Monnow elektrarna je zastala. Nekateri ceste so pet čevljev pod vodo.

nu v Washington ter ga prosil, naj se zavzame za trajno nevtralizacijo Mandžurije.

PARIZ, Francija, 11. januarja. — Zunanji urad je danes objavil, da sta tako Kitajska kot Japonska odobrili mednarodno komisijo, obstoječo iz petih članov, ki jo je poslala Liga narodov v Mandžurijo, da na licu mesta preštudira položaj.

BOMBA - DAR ZA MUSSOLINIJA

Na parniku je več zabojev, naslovljenih na Mussolinija, in oblasti domnevajo, da so bombe v njih.

Napoli, Italija, 11. januarja. — Tri zavitke, namenjene za kralja Viktorja Emanuela in ministrskega predsednika Mussolinija in o katerih domnevajo oblasti, da so v njih bombe, so danes vzeli s parnika Excalibur, ki je pripeljal pošto iz Združenih držav.

Dva zavitka sta bila naslovljena na kralja in eden na Mussolinija. Vreče so zložili šele potem, ko so se vsi potniki izkrcali. Mnogo policistov je nadzorovalo prelaganje paketne pošte. Pod nadzorstvom večakov v eksplozivnih snoveh so bili vsi zaboji zaviti odpeljani poldrugo miljo od kraja za pregledanje prtljage.

Predno je parnik odplul iz New Yorka, je kapitan po radiju opozoril italijansko policijsko oblast na nevarnost. Newyorška policija je prepozno izvedela o tem, da bi pošiljatev ustavila.

Ena pošiljka, naslovljena na kralja, je bila odposlana 19. decembra iz Jersey City. Drugi zavitek za kralja in za Mussolinija sta bila odposlana iz Betteravia, blizu Santa Barbara, Cal.

OTROČJE KOSTI V ZAVITKIH

Los Angeles, Cal., 11. januarja. — Policija je našla 24 zavirkov otroških kosti blizu hiše, kjer je William Edward Hickman umoril in razsekal malo Marian Parker.

Kosti so bile izročene koronerju v preiskavo.

KAPITANOVA HČI POROČI KAPITANA

Trst, Italija, 1. januarja. — Iz Trsta poroča Consulih proga, da se je hči kapitana parnika Saturnia, Stuparich, Berta Stuparich, poročila s sinom kapitana parnika Vulcania, Pavlom Cosulichem. Poroča je bila izvršena na krovu parnika Vulcania v Trstu.

MARIJA JERICA TOŽENA

Dunaj, Avstrija, 11. januarja. Operna pevka Metropolitne opere v New Yorku Marija Jerica je zopet zapletena v sodniško postopanje.

Max von Oberleithner, ki je zložil opero "Železni Odrešenik", jo je tožil za odškodnino \$6400 za izgubo, katero je imel, ker Jerica ni hotela prevzeti opere, katero je za njo zložil.

GANDHIJEVA ŽENA ZAPRTA

Gandhijeva žena je bila aretirana. — Tudi Patelova hči je zaprta. — Obe sta ščuvali ljudstvo na upor.

Surat, Indija, 11. januarja. — Mrs. Kasturba, 60-letna žena Mahatme Gandhija je bila aretirana skupno z dvema drugima odličnima indijskima ženskima voditeljicama teden pozneje, ko je bil Gandhi poslan v ječo Yeravda.

Ko je bil Gandhi aretiran, je njegova žena prosila oblasti, da bi bila skupno z njim zaprta. Vlada policija je tudi zaprla Maniben Patel, hčer predsednika narodnega kongresa Vallabhai Patela, ki se sedaj nahaja v Yeravda ječi skupno z Gandhijem. Še tretja ženska iz odlične družine Parsee je bila tudi aretirana.

Vse tri ženske so bile aretirane pod obdolžbo, da so pozivale indijske žene k nenasilnemu uporu proti Angliji.

Kot njen mož, je tudi Gandhijeva žena dostojanstveno sprejela aretacijo ter se prijazno smejala uradnikom.

V mestu Karači je bilo ranjenih 28 oseb, ko je policija navelila na množico s policijskimi krepelci. V Spinigar je 12.000 oseb broječa množica naskočila kaznilnico in osvobodila tri koznjence.

POCENI VINO V NEMČIJI

Majnc, Nemčija, 11. januarja. Vino v Nemčiji je tako poceni, da ga gostilničarji po krajih, kjer raste trta, prodajo skoro več kot pa piva. Ker je izvoz vina zdaj leta zelo padel, je stalno tudi padala cena vina. Vinogradniki so prodajali vino za vsako ceno, samo da so imeli posodo za novi pridelek.

Galna najboljšega renskega in mozelskega vina stane od 12 do 15 centov. Skoro vsak vinogradnik ob Mozeli in Renu ima v svoji zidnici gostilno.

ROMUNSKI PRINC BO ADOPTIRAL SINA

Bukarešta, Romunska, 11. jan. Kralj Karol je naročil svojemu bratu princu Nikolaju, da naj prekrine svoje potovanje po Franciji, Italiji in Švici, ker ga je imenoval za načelnika romunske delegacije na razoroževalni konferenci.

VELIKE IZPREMEMBE BODO V RUSIJI

Berlin, Nemčija, 11. januarja. Poročila prihajajo da bo Stalin napravil velike izpremembe v sovjetski vladi in da se bo vsa ruska politika vodila po volji Stalina.

Naznanja se tudi, da je nekdanji ministr. predsednik Rykoff, ki je vodil desno stranko opozicije, katero je Stalin zdobil, tudi že dovolj krotak, da bo smel sprejeti kako ministrsko mesto.

ŽUPAN ČERMAK BO POZVAL VOJAŠTVO NA POMOČ

CHICAGO, Ill., 11. januarja. — Chicago, metropola osrednje Amerike, tiči v 40-miljonskem dolgu. Mesto ne more zbrati dovolj denarja, da bi plačalo učitelje, policijo in gasilce, ki varujejo lastnino, ki se ceni na 40 bilijonov dolarjev.

Nevarnost je, da propade vsa varnostna služba mesta. Treba bo poklicati vojaštvo, da prepreči zmešnjavo. Meščani ne morejo spati v bojazni, kaj bo prinesel naslednji dan. Može in žene, šolski otroci so lačni in zmrzujejo, ker je mesto brez denarja.

Chicažani so vsi vznemirjeni. Nikakor ne morejo razumeti, da bi mesto, ki ima razvito industrijo, ima svoje neodvisno življenje in zabave, mesto, kjer je bilo mnogo mastnih političnih plač in kjer je mogel kraljevati toliko let Al Capone s svojo družbo, da bi to mesto moglo zaiti v prepad dolgov. Izgleda, kot da je tri in pol milijona prebivalstva navzlic operni palači, ki je veljala dvajset milijonov dolarjev, podedovala zapuščino berača.

Navzlic temu, da boste letos imeli še politični stranki, republikanska in demokratska, svojo konvencijo v novem velikem stadiju, in navzlic temu, da bo prihodnje leto velika svetovna razstava, je mesto najbolj obubožno med ameriškimimi mesti.

Odkar je bil narisan zemljevid novega sveta, ni bilo še nobeno mesto v tako žalostnem položaju. Rešiti ga more samo illinoiski kongres v Springfield, Ill. ako dovoli posebnih doklad in davkov za mesto.

— Ako se nekaj ne stori, smo izgubljeni, — je rekel župan Čermak kongresu. — V obraz gledamo resnični anarhiji in ako ne pride pomoč, moramo poklicati vojaštvo.

Župan je že prej opozoril kongres, da bo treba odpustiti iz službe policijo in gasilce in mesto bo prepuščeno anarhiji, zločinom in izgreedom.

Chicago je bilo zapravljivo mesto in sedaj ni v stanu plačati za svoje stare grehe, katere je napravil župan Thompson.

V času prosperitete je mestna oblast razmetavala denar, kot ga ne bi nikdar zmanjkovalo. Prišla pa je depresija in blagajna se je izpraznila.

Občudovanja vredno je učiteljstvo, ki je poučevalo brez plače in mu mesto dolguje do sedaj 20 milijonov dolarjev.

NIKOLAJ DOBI NOVE SLUŽBO

Dunaj, Avstrija, 11. januarja. Romunski princ Nikolaj bo adoptiral sina, katerega mu je rodila Jana Lucia Deltj. Na ukaz njegovega brata kralja Karola, je bil Nikolajev zakon z Jano razveljavljen.

POZOR, ROJAKI!

Blaznikove PRATIKE so razprodane. Ne naročajte jih več, ker jih ne bomo več dobili. Uprava Glas Naroda.

7 MAJNERJEV SO REŠILI

Sedem rudarjev je bilo zasutih cel teden. — Na trkanje na steno je prišla pomoč. — Iščejo še druge ponesrečence.

Berlin, Nemčija, 11. januarja. Izmed štirinajstih premogarjev, ki so bili zasuti pred enim tednom v 2300 čevljev globokem rovu v Beuthen v Gorenji Sleziji, jih je bilo sedem rešenih. Splošno mnenje je bilo, da so vsi rudarji mrtvi. Ponesrečeni rudarji so s krampji tolkli po stenah rudnika, da so jih reševalci slišali in jih odkopali.

Rudnik se je porušil vsled potresa. Rešeni rudarji so bili takoj prepeljani v bolnišnico, ker so bili oslabei vsled pomanjkanja hrane in zraka.

Rudarji, ki so na delu že ne-prenemoma 140 ur, še vedno kopljejo dalje v upanju, da bodo rešili še ostalih sedem premogarjev, ki se nahajajo v rovu. Toda do sedaj od njih ni še nobenega življenjskega znaka.

ŠPANSKI ROJALISTI POZDRAVLJAJO PRETENDENTA

Pamplona, Španija, 11. jan. — Monarhistična opozicija proti španski republiki se je združila pri obhajanju spojitve dveh provinc rojalistov.

Seja je bila otvorjena s pozdravom na pretendenta za španski prestol, princea Alfonza Carlosa Burbonskega. Pri seji je bilo nazvočih okoli 3000 oseb.

— Dasiiravno ne zahtevamo oborožene sile, vendar smatram, da so bile pravice kršene, — je izjavil v svojem ognjevitnem govoru Manuel Senante proti republiki. — Popolnoma postavno je poslužiti se vsake opozicije in če treba, tudi orožja.

Tekom zborovanja ni bilo nikakih demonstracij. Vladni uradniki so zelo pazili na zborovanje, dasi ni bil navzoč noben vojak in noben policist.

Prince Alfonso Carlos de Bourbon je bil rojen 12. septembra 1. 1948 v Londonu in je bil stric 2. oktobra umrlega pretendenta na španski prestol princea Don Jaime.

LJUBEZEN JE SLEPA

Dunaj, Avstrija, 11. januarja. Gledališki igralec Kurt Daehn je pomlad nevarno obstrelil gledališko igralko Greto Maren. Tudi dni pa se je poročila z njim.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sahner, President

L. Benedik, Trezor.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
215 W. 15th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Na celo leto velja list za Ameriko	Za New York sa celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Na pol leta	Za inozemstvo na celo leto	\$7.00
Na četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenrednih nedelj in praznikov.

Dopisni bres podpis in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagoviti pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznači, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 215 W. 15th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-3878

POMANJKANJE NA JUGU

Z ameriškega Juga prihajajo žalostna poročila. Z vsakim dnem se slabša položaj tamošnjih delavcev, katerim se niti v časih navidezne prosperitete ni posebno dobro godilo.

V poljedeljskih okrajih Alabame in sosednjih držav farmerji zelo trpe vsled agrarne krize, še slabše je pa za morem, ki imajo v najemu male farne, katere jim ne donajajo toliko, da bi mogli preživeti svoje družine.

Tržne cene so tako nizke, da veleposetniki ne morejo ali nočejo dati svojim najemnikom denarnih ali blagovnih kreditov do prihodnje zetje.

Pretežna večina poljedeljskega prebivalstva je brez najnujnejših življenjskih potrebščin.

Oblasti si na vse načine prizadevajo prikriti te razmere, oziroma pravijo, da so posledica delovanja raznih prevratnih elementov.

Kako je naprimer v Birminghamu, koje mesto se smatra za metropolo jekla na amerškem Jugu, je pojasnil član zvezne poslanske zbornice, George Huddleston, pred La Folletteovim odborom zveznega senata.

Mesto ima 260,000 prebivalcev, med katerimi jih je 25,000 brez dela in zaslužka. Nahajajo se v največji bedi ter takorekoč umirajo lakote.

Takojšnja zvezna pomoč, ki jo zahtevata La Follette in Costigan v svojih predlogih, je absolutno potrebna.

Kongresnik Huddleston je rekel:

Govorice, da nihče ne strada oziroma, da mu ni treba stradati, so brez podlage. Na tisoče ljudi je stradalo in še sedaj stradajo bolj nego v katerikoli drugi državi. Otroci so oslabiljeni, ker ne dobe dovolj hrane. Fizične posledice tega stradanja in pomanjkanja ne bodo niti v petdesetih letih zabrisane.

Poglaviti vzrok teh strahotnih razmer je dejstvo, da skoro vsi veleindustrijaši, ki vlečejo dobiček iz Birminghama, stanujejo v drugih delih dežele ter se s tem odtežajo dolžnosti, da bi skrbeli za nezaposlene. Tekom gospodarske krize je število oseb, ki se nahajajo v okraj. ubožnicah, naraslo za 400; politični nemir narašča, in čujejo se glasovi, da se bo prebivalstvo poslužilo sile, če ne bo zlepa dobilo pomoči.

Na nekem ljudskem zborovanju je bila sprejeta resolucija, v kateri je bilo Huddlestenu jasno namignjeno, da ne bo več izvoljen, ako ne izposluje za okraj zvezne pomoči.

NASI V AMERIKI

Župnik Rev. Klopčič je označil v Calumet, da so v župniji sv. Jožefa imeli skozi leto 1931, devet porok, 27 krstov in 18 pogrebov. Porok je bilo, radi slabih časov primeroma malo, ker se vsak boji navezati na sebe zakonski jarem; krsti pa vendar še vedno presegajo pogrebe, četudi jih ni, kakor nekdanj, dvakrat toliko kot pogrebov. V kratkem se bo vršila glavna letna farna seja, na kateri se bo podalo poročilo celoletnega poslovanja župnije.

V Calumetu se je primeril jako zamotan slučaj. Umrl je tam neki rojak, čigar pravo ime je bilo baj John Sisovec, izdajal pa se je v življenju za Antona Turka. Svoj čas je živel v Sheboyganu. Ko je 1. septembra 1930 umrl, je zapustil za \$2000 zavarovalnino, od katere vsote je doletel \$1000 svoji ženi Mariji Turk. Za drugih tisoč dolarjev pa pokojni ni imenoval nobene-

ga dediča. Zdej se je pa oglasila iz stare domovine njegova prava oziroma prva žena, ki piše, da je bil umrl Antona Turk pravzaprav John Sisovec, njen mož. V pismu dalje navaja, da se je ž njim leta 1908 v Calumetu poročila ter sta nato leta 1918 skupno preselila v otroke odpotovala v domovino, kjer sta ostala do 1. 1922. On je tedaj odpotoval s potnim listom nekega umrlega Antona Turka nazaj v Ameriko, ker bi drugače ne mogel več nazaj v Ameriko. Po svojem povratku v to deželo, je ves čas podpiral njo in družino ter ji pošiljal denar. Sedaj zahteva vso zavarovalnino zase, ker je le ona bila edina in legalna žena pokojnjega. Sedanja žena pa trdi, da ji ni bilo nič znanega, da bi bil pokojnik poročen še s kakim drugo razen z njo, in da bi imel kakšno ženo v starem kraju. Vso zamotano zadevo ima zdej v rokah sodišče v Sheboyganu.

Iz Slovenije.

Major Joža Župančič umrl.

Iz Novega Sada je prispela žalostna besed, da je nenadne smrti tam umrl Joža Župančič, letalski major. Izgubili so z njim enega izmed "asov" aviacije, enega najsmelejših in najboljših pilotov. Joža je zaradi svojega tehničnega znanja, smelosti in junaštva po pravici užival velik sloves ne le v jug. vojski, temveč tudi v inozemstvu. Njegova smrt je za jug. letalstvo kruta izguba.

Žalostna novica je globoko presunila ne le sorodnike, temveč tudi številne njegove znance in prijatelje. Po rodu je bil Joža Župančič Idrijecan, njegovi svoji pa bivaajo v Preserju.

Ustanovitev nemškega vrtca v Kočevju.

Z odlokom ministrstva prosvete je bil na prošnjo podružnice Schwäbisch-deutscher Kulturbunda v Kočevju otvorjen zasebni nemški otroški vrtec v Kočevju.

Razširjenje vodovoda v Rogaški Slatini.

S sklepom gradbenega ministrstva se dovoli razširitev vodovoda v Rogaški Slatini za proračunsko vsoto 1,838,342 Din. Izvršitev teh del gre v breme posojila zdraviliške uprave pri banovinski hranilnici.

Zopet eden mrtev, dva ranjena.

Ni še dolgo, ko se je zgodil v Stojincih uboj, ki še do danes ni popolnoma pojasnjen. Tudi vsi osumljeni še niso pod ključem. In že se je te dni pripetil podobn zločin, ki je zahteval mlado žrtev.

V Žurnovi gostilni je bila zbrana večja fantovska družba, ki je močno popivala. Vmes sta bila Franc in Jožef Pešce, posestnika sinova iz Stojincev. Proti večeru je prišel v gostilno že malo vinjen postojniški sin Karol Roškar iz Bukove. Ki je bilval kot vojak na dopustu. Ta večer se je bil v spremstvu svoje sestre vračal domov iz Ilozo. Sestra je nadaljevala svojo pot, on pa je krenil v gostilno, kjer je baš med fanti nastal prepir. Fantje so naenkrat iz gostilne planili na cesto in tu je začel Franc Pešce zmerjati Roškarka. Tega je najbolj jezilo, ker mu je Pešce rekel, da je zanič vojak. Ves razkačen je potegnil nož in zabodel Franc Pešca naravnost v sree, da je na mestu oblezel mrtev. Ker na Roškarka navajali drugi fantje, med njimi tudi Francov brat Jože, je Roškar mahal okrog z nožem ter težko ranil Jožeta Pešca in Francu Pilingerja.

Jožeta Pešca so maglo odpremlili v pujsko bolnišnico, ni pa dosti upanja, da bo okreval, ker ima prerezano žilo odvodnico in je izgubil tudi mnogo krvi. Drugi ranjenec je zaenkrat še v domači oskrbi. Zaradi krvavega dogodka so bili alarmirani orožniki iz Zavrča, ki so Roškarka aretirali in odvedli v pujski vojaški zapor. Roškar je bil v civilni obleki, zagovarja pa se s silobranom. Trdi tudi, da je pokojni Fr. Pešce prvi izvelkel nož in da se je torej tudi moral braniti z nožem. Franc Pešce se je že večkrat udeležil fantovskih pretopov in je bil baš usodno nedeljo okrog pol dneva izpuščen iz zapora, kjer je odesedel dvomesečno kazen zaradi tepeža.

To in ono

IZ VSEH DELOV SVETA

Stoletnica
cigaret

Letos poteka sto let, odkar je prišla v promet cigareta v svoj sedanjí obliki. Pripovedujejo, da je cigareta nastala na ta način, da so pri zavzetju Akke po egiptskih četa vojaki, ki jim je primanjlovalo pip za kajenje začeli rezati tobak in ga zavijati v papir ter ga kaditi. Ti vojaki so bili torej prvi, ki so kadili cigarete. Njih zgled je tako vlek, da je kmalu nato prišla cigareta v promet v podobi, pod katero jo poznamo še danes.

Sam se je križal

Iz Bruslja, Belgije, poročajo, da se je v ondnotni umobolnici neki blaznež v nvalu svoje bolezni smatral za Kristusa. Zbil si je iz lesa križ ter se nan pribil z žebli. Ko so strežaji opazili njegovo dejanje, je bil že tako izčrpan, da je kmalu potem, ko so ga prenesli na kirurški oddelek, umrl.

Legije podgan
v Parizu

Na prostoru pariške kolonialne razstave so pred kratkim odkrili naravnost neverjetno visoko število podgan, ki so se bile ustale v Vincennesu. Po poročilih čividcev je živali toliko, da jih ni mogoče iztebiti. Pariške ustanove, ki skrbijo za higieno, pravijo, da ne razpolagajo z dovoljnim sredstvi, ki bi lahko uničile zalego. Zdej iščejo drugih virov in pripomočkov s katerimi bi živali zatrli.

Vatikansko
gospodarstvo

Papeževo gospodarstvo, ki zahteva vsako leto do 180 milijonov lir izdatkov, se vzdržuje iz obresti odškodnine, ki jo je plačala italijanska država Vatikanu na podlagi lateranske pogodbe iz "Petrovega novčica", ki ga plačujejo katoliki vsega sveta prostovoljno papeževi blagajni od 1859. dalje.

Na vprašanje italijanskega novinarja Arnalda Cipolle, katere dežele so najbolj radodarne v pogledu Petrovega novčica, je odgovoril vatikanski finančni minister, da so to dežele Severne Amerike. Zednjene države in Kanada. Tamošnji katoliki, ki so najbolj organizirani na svetu, plačujejo toliko, kolikor smatra papež za neobhodno potrebno in nič več, plačujejo pa zanesljivo. Papež sploh ne mara, da bi se vršila kakšna posebna agitacija za plačevanje Petrovega novčica, temveč prepušča to stvar povsem svobodni volji vernikov samih.

Na vprašanje, kako je v tem pogledu s Francijo, je dejal minister, da ne dobiva Vatikan iz Francije ničesar, ker vse, kar darujejo francoski katoliki, ostaja v Franciji sami. To pa zaradi tega, ker tamošnje duhovništvo ni plačano po državi. Mnoge dežele, ki so prej pošiljale velike vsote, n. pr. Mehika in razne južnoameriške države, danes ne pošiljajo ničesar več, deloma iz političnih razlogov, deloma pa zato ker potrebujejo vsak vinar za vzdrževanje domačih cerkvenih organizacij. Izostali bodo bržkone tudi prispevki iz Španije, kjer je prvi že plemstvo samo prispevalo letno fiksno vsoto v znesku petih milijonov lir.

Naročite se na "Glas Naroda" — največji slovenski dnevnik v Zdravstvenih državah.

NOVA FAZA REPARACIJSKEGA PROBLEMA

Youngov načrt za plačevanje nemških reparacij predvideva za primer, da bi Nemčija ne mogla izvrševati svojih obveznosti, posebno komisijo strokovnjakov, ki se mora na zahtevo nemške vlade sestati pri reparacijski banki v Baslu in proučiti gospodarski položaj Nemčije. Ta komisija se je letos res sestala v začetku decembra in je tik pred božičnimi prazniki zaključila svoje delo. Poročilo komisije je plod dolgotrajnih pogajanj ter ne predstavlja nikake senzacije ne v to ne v ono smer. Komisija se je otrešla svoje skromne odgovornosti s tem, da da je v svojem poročilu dala deloma prav obema taboroma upnikov, angleško-ameriške, mu in francoskemu, na drugi strani pa tudi Nemčiji. Poročilo ne vsebuje nikakih konkretnih predlogov, temveč pravi, da lahko odloča o tako zapletenem problemu svetovnega obsega samo nova mednarodna konferenca zainteresiranih držav. Taka konferenca pa je po mnenju baselske komisije neobhodno in nujno potrebna.

Misel o novi konferenci, ki naj izvede izpembe Youngovega načrta, je seveda naletela na prijeten odmev v Nemčiji, kjer naglašajo, da so temelji sedanjega reparacijskega načrta zgrešeni, češ, da Young ni računal z možnostjo gospodarske krize, kakršna je sedaj nastopila. Očitajo mu tudi, da je precejeval plačilno sposobnost Nemčije in nemškega gospodarstva. Tudi v Angliji so zadovoljni s predlogom nove konference in MacDonald že roti zainteresirane države naj se za božjo voljo vendar takoj odločijo za konferenco. Kakor kaže, si torej tudi Anglija obeta koristi od izpembe Youngovega načrta. To je v zvezi s padcem angleškega funta. Dokler je funt stal trdn, so bili na Angleskem z Youngovim načrtom zadovoljni, sedaj pa niso več, ker je zaradi padea njihove valute narasel angleški vojni dolg Ameriki za celih 25 ostoikov.

Francoskemu stališču so baselski strokovnjaki ustregli v toliko, da so se strogo držali okvira Youngovega načrta ter izrekli le, da Nemčija ni zmožna lačati dela reparacij. O nezaščitenem delu poročilo baselske komisije ne govori niti besede, kar je pač znak, da po njenem mnenju Nemčija ta del reparacij lahko plača. Nezaščiteni del reparacij znaša okoli pol milijarde mark in v Baslu vsaj službeno sploh ni prišel na razpravo.

Da se bo v kratkem času sestala nova reparacijska konferenca, o tem torej ne more biti dvoma. Največjega pomena za njeno potek bo brez dvoma stališče Zdr. držav, ki so, kakor znano, največji vojni upnik Evrope, tako ger koncem koncev pretežni del nemških reparacij preko morja. Hooverjev moratorij je vprašanje reparacijskih plačil odložil za eno leto in s tem spravil celotni problem v silno ostro razvojno fazo. Danes so znani pravi razlogi za Hooverjev korak, ki ga je nemška, a deloma tudi druga evropska javnost v prvem navdušenju pripisovala velikodušju ameriškega predsednika. Ko pa

se je za ameriško tezo močno zavzela tudi Anglija, se je kmalu pokazalo, da tiči za navidezno plemenitostjo goli interes ameriških bankirjev, ki so čisto slučajno zastopali tudi interese angleških denarnih močitev.

Svet je izvedel, da inata Amerika in Anglija v Nemčiji naložena milijardna posojila deloma javnim, še več pa privatnim gospodarskim podjetjem. In takoj se je pojavilo novo izrazoslovje za reparacijske dolgeve nemške države in za privatne dolgeve nemških podjetij. Prve so pričeli imenovati "politične", slednje pa "gospodarske" dolgeve in na temeliu te razlike so Nemčija, Anglija in Amerika začele složno odrekat prvenstvo reparacijskim plačilom ter zahtevati, da mora Nemčija predvsem poravnati svoje kratkoročne, dasi kasnejše in čisto privatne obveznosti. Ameriški bančniki, ki so videli svojo naložbo v Nemčiji ogrožene, so se obrnili za pomoč na svojo vlado. Sklicevali so se na to, da so ameriška posojila v inozemstvu mogoče le s pristankom države in da zato država prevzema neke vrste jamstvo za te izposojene zneske. Hoover je moral hiteti, da je v interesu ameriških bank z reparacijskim odmorom nekako zagisural možnost povračila nemških privatnih dolgov. Oškodoval je s tem vse države, ki so na temelju mednarodnih pogodb imele nesporno pravico do nemških reparacij in kojih prvenstveno pravo pred privatnimi upniki pravno v nobenem pogledu ni bilo sporno. Velikodušje Hooverjevo je bilo tedaj kaj čudno, kajti temeljilo je na kratenju tujih pravie v korist ameriške plutokracije. Enak interes na zavlačevanju reparacijskih plačil so iz stitnih razlogov občutili angleški denarni močitelji še večjega pa seveda nemški finančniki.

Na srečo za manjše upniške države je francosko stališče drugačno. Francija zahteva slej ko prej redno plačevanje nemških reparacijskih dolgov. Ta njena zahteva temelji deloma na spoštovanju mednarodnih obveznosti, ki tvorijo osnovo vse francoske politike, deloma pa je olajšana tudi z dejstvom, da francoski kapital ni enake spekulativno naglaga horendnih zneskov v Nemčiji, kakor so to delali Angležji in Američani. Zato tudi Franciji ni treba ščititi sličnih privatno-upniških interesov v Nemčiji in Laval je še pred dobrim tednom izjavil, da Francija v reparacijskem vprašanju ne more popustiti, ker bi s tem priznala prvenstvo onim nemškim obveznostim, ki imajo značaj čisto privatne spekulacije bankirjev. Svetovni interes pa je brez dvoma nadrejen interesom te ali one bančne skupine, ki se je v svojih računih vstela.

Naloge, ki čakajo bodočo reparacijsko konferenco, so potemtakem zelo težke in zapletene. Treba bo vse bistroumnosti in največje dobre volje finančnikov in diplomatov, da bodo našli na konferenci vsaj zasilen in začusen izhod, ker na definitivno rešitev v sedanjih časih gospodarskega kaosa pač ni misliti.

Peter Zgaga

NE GRE TAKO ZLEPA.

Časopisje poroča, da so bile o božičnih praznikih cerkve na Ruskem polne vernih ljudi.

Boljševiki so javno napovedali boj veri in vsemu verskemu. Boj se vrši z vso intenzivnostjo že nekaj let, toda uspehi niso taki kot bi jih bilo pričakovati. Tistega, kar je v ljudski duši globoko vkoreninjeno, ni mogoče tako zlepa iztebiti.

Pred leti sem čital zanimivo zgodbo, tudi z Ruskega. Vsak večer je nastopala v nekem gledališču lepa mlada igralka, kojčevlo ga je obstajala v tem, da je večer za večerom na odru sramotila Križanega. Navzoči brezvezei so ji navdušeno ploskali. Sleherni večer se je docela živela v svojo vlogo, in zdela se je, da prihaja bogokletstvo iz globine njene ga srea.

— Toda, — tako pravi zgodba — ko se je pozno ponoči vrnila v svojo samotno sobico, je strgala s sebe pdeče tunje, ki jih je nosila na odru ter pokleknila pred razpelo, ki je bilo obesoeno na steni. In klice pred razpelom je sleherno noč bridko jokala in prosila Boga odpuščanja za greh.

Čustve in nazorov, ki so vkoreninjani v človeku, ni mogoče tako hitro zatreti oziroma izpremeniti. Kdor pravi, da jih je zatrl, slepi samega sebe.

Učenjaki prinašajo na dan neovrgljive dokaze, katerim bi moral verjeti. Res jim verjameš, toda le deloma, kajti najbolj si za dovoljen, če se ti pojavi v sreč kak dvom.

Jaz naprimer verujem in sem prepričan, da je zemlja okrogla. Toda ni me sram povedati, da dolgo časa nisem mogel tega poimti, ker se mi je vztrajno vsiljevala misel, da bi morali oni, ki so pod nami, enostavno epniti v ozračje. In cepili bi in ž njimi vred tudi mi, če bi ne bilo najnpravnjkega pojava — privlačnosti zemlje.

Ta pojav je na tako naraven in tako splošen, da človek niti ne porajta nanj.

Jaz nisem muzikaleen, toda lepa godba in petje imata na me velik vpliv. In menda baš zato, ker sem v tem pogledu tako strahovito nedolžen in neuk, ne morem prenesti takozvane moderne glasbe. Za slovensko narodno pesem, če je lepo in prav zapeta, ne menjam najboljših oper najslavnejših skladateljev.

In s čitvom je približno ista stvar. Mann, Lewis, Dreiser, Zola, Dostojevski, Tolstoj vsi so pregloboki za vsakdanjega zemljana. Navedel sem jih le pol dučeta, dasi jih je nebroj, ki uživajo svetovno slavo. Izvzemši zadnja dva, jih človek ne čita toliko, dadi vsobine, pač pa zato, ker neka prokleta moda zahteva.

Zdravila za bolno in krepila za zdravo dušo pa v njih pri najboljši volji ne najde.

Pokojnega Jožeta Zavertnika nisem osebno poznal. Razen par pismen si tudi pisarila misva. Inam pa prijatelje, ki so bili tudi njegovi intimni prijatelji. In dosej mi je še vsak povedal, da je bil pokojnik odkritostrečen in pošten ter socijalist z dušo in srcem in od pete do glave.

Zelo rad je razpravljaj o socijalizmu, branil ga je in se zavzemal zanj z vso silo, toda če je nanesel pogovor na avstrijsko "marino", se je veliki socijalist Jože mahoma izpremenil v tako navdušenega marinarja, da se je Franc Jožef — koder je že — v peklu ali v nebesih — ponosno oziral nanj.

Kaj se hoče, v krvi mu je bilo, kar je pa v krvi, ne moreta niti Marx niti Lenin kar tako na lepem iztebiti in iznervati.

Jaz, za moj del, sem navdušen Jugoslovan in sem bil odločen nasprotnik Avstrije že v časih, ko sem ji moral biti pokoren.

Toda če bi bila beseda o paradah ter bi me kdo vprašal, kakšno parado bi najraje videl, bi mu brez pomisleka odgovoril:

— Sedemnajsti avstrijski regiment bi rad videl v paradi korakati po newyorški peti Avenue. In spet naj bi šla polkovna godba, ki bi igrala slovensko koracnico: Regiment po cesti gre...

Je pač tako... V žilah in krvi nam je, in se tega menda do smrti ne bomo znebili.

Mali Oglasi
imajo velik uspeh

Prepričajte se!

NAZNANILO ZA VLOŽITEV TERJATEV
Sakser State Bank

V Likvidaciji

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Soglasno z dohodnimi Bančnimi Postav države New York, odst. 72, se:

NAZNANJA S TEM VSEM OSEBAM, KI IMAJO TERJATVE proti Sakser State Bank, ki je prej poslovala na 82 Cortlandt Street, City of New York, County of New York, State of New York, da so pozvane, naj mi jih predložijo in naj pridenejo o njih primerne dokaze na 82 Cortlandt Street, City of New York, County of New York, State of New York.

tekem petinštiridesetih (45) dni izza danes; zadnji dan za predložitev takih terjatev in napravo dokazov o njih je 4. dan februarja 1932.

Po opnem dnevu ne bom sprejel nobene terjatve več.

Domnevam, da bo krajša doba kot doba štirih mesecev mudila zadosten čas za predložitev terjatev ter napravo dokazov o njih.

Datirano, New York, N. Y.,
21. decembra 1931.
Superintendent of Banks of the State of New York in charge of the Sakser State Bank in Liquidation.

JOSEPH A. BRODERICK.

VSE SE PREBOLI

ROMAN IZ ŽIVLJENJA.

Za Glas Naroda priredil I. H.

I.

Molk je nastal med damami, ki so se doslej pogovarjale o brez-pomembnih stvareh, o katerih razpravljajo ljudje, ki si imajo malo povedati.

Gospa Ema Homee kot njena hčerka Margareta ste imeli občutek, da je prišla gospa Amanda Gril s posebnim namenom na obisk. Gospa je bila izvanredno ljubezniva in z velikim pretiravanjem je hvalila kavo ter priprosto, doma pečeno pecivo.

— Tvoje pecivo je res izvrstno, Ema. Moj brat je pač vedel, kaj je imel v tebi. Emil mi je vedno rekel, tako dobre gospodinje, kot je moja Ema, je ni. Rada vzamem še en kos, hvala. Pa tudi še eno skodelico kave, četudi je premočno za moje slabo srce. Tako mladi se ne vidimo več. Vi pa premalo kaj pridete k meni. Ako vam ne pišem, in vas posebno ne povamim, pa ne pridete.

— Saj veš, Amanda, kako malo časa imam in Greta toliko dela — in učenja, — se opravičuje Ema svoji svakinji, medtem ko si z nevoljo misli:

— Ako zares misliš, kar govoriš, bi nas bila že večkrat povabila.

Gospa Gril, ki je bila vdova po sodnem svetniku, potisne svojo obilno postavo še bolj v kot divana in ostro opazuje njeno nasproti sedečo vnukinjo, pravi:

— Kaj se pravzaprav učiš, Greta? Saj že imaš dvajset let. — Dandanes se človek nikdar dovolj ne nauči, teta. Izpopolnjujem se še v jeziki. Znati moram še tudi stenografijo, pisati na pisalni stroj ter znati knjigovodstvo. Mogoče bom kdaj dobila mesto privatne tajnice.

— To ni slaba misel, Greta. Bolj je pametno kot pa tvoji umetniški načrti. Vesela sem, da si opustila misel na umetnost.

— Vklonila sem se potrebi, ne pa svojemu nagnjenju, teta, — odvrne dekle.

— Ali hočeš s tem reči, da svoje misli za gledališče še nisi pokopala?

— Za sedaj mora tako biti —

— Za sedaj? —

Margareta dvigne ramena.

— O, teta, kar nočem misliti tako naprej. Marsikatera želja še vedno gori v človeškem srcu. Toda zastoj nisem hči jurista, ki se je naučila od očeta in podedovala po njem, da zna pametno in logično misliti in se ravna po okolnostih. Te okolnosti pa so trde in neumljive, kajti pravijo: — Premoženja nimate, mati je pogosto bolna, kmalu moraš biti nekaj, da ji pomagaš — vse veliko velja.

Pritrjevalno prikima Amanda.

— Veseli me, da si postala tako pametna. Pred dvema letoma si govorila drugače.

— Tedaj je živela še oče. Zdaj pa so se vse razmere preobrnilo v našo škodo. — Oče bi me bil na vsak način pustil, da bi šla za igralko.

Nevrjetno miga gospa Amanda z glavo.

— Od te plati nisem poznala svojega brata.

— Greta je mogla dobiti od njega vse, medtem ko jaz — mene sploh pogosto ni hotel poslušati, — se pritožuje gospa Homee z jokajočim glasom.

S pomembnim pogledom zre Margareta obe gospe. O, kako malo ste poznali visokomiselnega in umetniško navdahnjenega moža. Nati njegova sestra v svoji površnosti in uživanju željnosti, niti njegova žena v svoji malenkosti in večni bojazni, da ne more izhajati in vedno postrani gledajoč na svojo svakinjo, ki je imela bogatega moža in je poleg tega še ostala brez otrok, medtem ko je sama morala biti zadovoljna s skromnimi dohodki svojega moža — nobena ni razumela plemenitega moža. In to je bil njen oče.

— In oče je bil vedno dober do matere, — si misli Greta in mati je pozabila, da je oče imel velike stroške vsled svoje dolge bolezni in pri vsem tem ni izgubil potrpljenja.

Zgodaj je Margareta okusila resno življenje. Kot sedemnajstletna deklica je jokala ob grobu svojega nad vse ljubljenega očeta. Vedela je, kaj je izgubila z njim, ki je bil dober nad vse, kateremu je morala biti hvaležna za vse, kar je živela v njej; mati pa ji je ostala bolj tuja. Lepa, toda duševno ne preveč obdarjena gospa ni mogla dati ničesar niti svojemu možu, niti svoji hčeri.

In Margareta je morala navzlic svoji mladosti biti v pomoč svoji materi, ki ni bila zmožna jasno misliti in vsako stvar pravilno premisliti.

Svoje življenje so uredili, kakor je pač šlo. Pogosto je gospo Homee prijel protin, vsled česar je bila nesposobna za kako delo. Hči ji je morala streči in Margareta je morala poleg učenja še oskrbovati hišo, kar ji je vzelo mnogo dragocenega časa.

Njeno edino razvedrilo je bila kaka dobra knjiga, kakor tudi klasični spisi. O, kako je sanjala o tem in očetu govorila, da bo nekdaj predstavljal na gledališkem odru stare junake. Dobrovoljno se ji je oče smehljaj in je tudi mogoče mislil, da je njegova lepa hčerka kot ustvarjena za tak poklic, ta otrok, ki je imel na sebi vse znake lepote.

Ze tedaj je vsakdo opazil njene velike oči, ki so gledale in zarele iz ljubekega obraza. Bujni, temno-bakreni lasje so obkroževali njeno glavo.

Njena postava je bila vitka in njene kretnje plemenite. Ponošen je bil na svojo ljubljeno hčer, za katero je sanjal vso srečo, ki jo more dati zemlja.

Toda pred časom se je moral ločiti od nje, vsled česar je njegovo življenje postalo dokaj resno. Margareta ni imela več nobenega časa, da bi se ukvarala svojimi željami s svojo bolečno materjo je bila tako zaposlena, da je pogosto pozno v noč še sedela pri knjigah, da je v tihih nočeh v učenju to nadomestila, kar je zamudila podnevi.

Mati je bila sebična in je sedaj zahtevala vse od hčere, kar je prejel zahtevala od svojega moža, za katerega je malokdaj imela prijazno besedo.

Zakon sodnega svetnika Homee z njegovo ženo je bil sklenjen iz ljubezni. Toda tega, kar je v Emi iskal, mu ni mogla dati. Njegovim visokim mislim ni mogla slediti in mučilo jo je, kadar je skušal govoriti z njo o kakih resnejših vprašanjih.

Kmalu je spoznal, da to ni vzrok v njeni slabi volji, temveč v njeni pomanjkljivi duševni izobrazbi. Nekoliko je to nadomestila s svojo gospodinjsko skrbnostjo. Toda za stalno mu navzlic ljubezni do nje to ni moglo zadostovati, zato je iskal povračila pri hčeri, kateri je vcepil v njeno dušo zanimanje za vse visoko, lepo in plemenito. Z nepopisnim veseljem je opazoval njeno visoko nadarjenost. Kako ga je to veselilo!

Z nadčloveško ljubeznijo je bila Margareta navezana na svojega očeta, čegar smrt je v njeni duši začela neizbrisljive poteze.

Kako vsa drugačna in različna je bila teta Amanda od svojega brata. Margareta ni čutila nikake ljubezni do starejše sestre svo-

jega očeta, pa če se je k temu še tako silila. Preveč je videla praznoto njene duše in njeno napačno, neresnično naziranje.

Od časa smrti sodniškega svetnika so sorodniki zelo malo obsevali med seboj. Življenje bogate tete se je vrtilo v drugih krogih kot pa njuno. Ni poznala štetja denarja na vinarje. Jedla in pila je dobro, preobro, kot je jasno kazala njena obilna postava, ki si tudi ni odrekala pomladanskemu in jesenskem zdravljenju v Marinih toplicah.

Vedno je nosila elegantne in drage obleke, je hodila v gladišče, na koncerte, največ pa v kavarne. Skoro vsak dan je imela družbo dam in so razpravljale o vsakdanjih novicah.

(Dalje prihodnji.)

ŽALOSTNI SLUČAJI

(Nadaljevanje s 3. strani.)

— Leta so mi pretekala v veselju in zadovoljstvu. Ko sem dorasel sem jaz prijel za očetova dela, posestvo smo v dobrem stanju obdržali in gospodarstvo je šlo lepo naprej. Pa je prišla tista nesrečna želja za me, ko sem zahrepenel po tujem svetu. V dvajsetem letu svoj starosti sem bil. Domislil sem se tudi vojašine, kmalu bo treba iti na zdravniški pregled in ako bom potrjen, pa bo treba Franca Jožefa služiti tri leta. Tistega sem se pa nekoliko zbal in mislil sem si, bolje bo, ako jo porušim v Ameriko.

— Ko sem očetu omenil svoj sklep, so me kar začudeno gledali z izbuljenimi očmi. Prigovarjali so mi na vse načine, naj opustim svoje blazne misli. Jaz se pa nisem dal ugnati in moji želji so morali ustreči.

— Odšel sem neke noči na skrivaj na pot in po preteku nekaj dni sem se že vozil na velikem parniku na širokem morju.

— V domovini sem ostavil očeta, mater, dva mlajša brata in eno sestro. Lahko so tudi brez mene vodili gospodarstvo naprej in obdeležali kmetijo.

— Prišla je pa ta prokleta vojna, ko je noče biti kraj in sam ne vem kaj se bo še vse pojavilo. En brat mi je odrasel in vzeli so ga v vojno. Ni se revež dolgo mučil, kajti kmalu so ga ubili. Najmlajši je pa umrl za neko kužno boleznijo. Samo še sestra, edina hči mojih staršev, je ostala pri njih.

— Pisma nisem mogel dobiti od doma, da bi zvedel kaj se godi v moji rojstni vasi. In v vsem tem času, sem jaz tukaj blodil, pozabil na dom in se oženil.

— Zaljubljen sem se bil v neko tukaj rojeno Nemko, ki se ni niti malo razumela na kmečko življenje. Ze sem imel dva otroka, ko sem prejel pismo od očeta, naj nemudoma pridem domov, da mi bodo dali posestvo in da se bom oženil. Jaz sem jim odpisal, da sem že oženjen in da imam že dva otroka in popisal sem jim še druge okoliščine.

— Oče so mi odpisal, da nič zato, samo da naj pridem domov z družino. Toda jaz sem bil vklejen v past, iz katere se nisem mogel osvoboditi. Moja žena ni bila za med kmečko prebivalstvo in tudi marala ni iti. Očetu sem popisal

moje težave. Smilil sem se jim ali pomagati mi niso mogli. Jaz sem ostal tukaj in bom tudi tukaj poginil. Mučiti se moram od dne do dne in prenašati svoje križe, ki sem si jih sam naložil.

— Na domu v stari domovini, so pa dobili zeta in sedaj se drugi raztezajo na posestvu, ki sem ga jaz takorekč zavrgel. Naš zet v domovini lepo kraljuje in ima vsega dovolj, jaz sem pa tukaj zaslužjen za vedno. Trpeti moram kot nešteto drugih, večinoma sem si sam kriv, mnogo so mi pa razmere časa doprinele, in moja usoda je zapetena.

— Tako, — je zaključil prijatelj, — sedaj bo treba iti pa proti domu, saj kakor čutim, dolgo ne bom več lazil okoli. Pa Ti pridi kaj k meni pogledat, me zelo veseli, če me kdo obišče na domu, ker sem večinoma sam. Otroci so zunaj, žena pa hodi prāt k drugim ljudem.

Tako je dokončal moj prijatelj Frank. Segla sva si še v roko, pogledal sem v njegov razoran obraz in nato sva se ločila. Strašno čudno mi je bilo pri srcu. Zdelo se mi je kot bi bil govoril z na smrt obsojenim. Pogledal sem za njim ter sem si mislil, kako mu mora biti hudo. Smrt mu stoji za petami in le čaka trenutka, da mu vzame življenje.

Domislil sem se strašnih tragedij in samomorov, ki so se jih poslužili čupanci, pa mi je bilo trenutno skoro vse jasno. Kajti ni čuda, ako delavec, ki je v takem stanju poseže po orožju in si konča svoje trpljenje polne dni.

Mlad sem bil še tedaj in neizkuščen. Prijatelj Frank je vedel, da mi ni vse tako razumljivo, kakor mi bo v poznejših letih. Zato mi je dejal, naj si zapomnim, da si bom pozneje znal bolj tolačiti, in res je bilo tako.

Frank je govoril resnico. Nešteto slučajev sem že videl, ki so bili na las slični njegovemu in njegovim sotrpnom, o katerih mi je pripovedoval. Mnogo jih je šlo že njegovo pot, in nešteto jih je še na isti poti.

Čestokrat sem se že prepričal, da smo v več ozirih sužnji samega sebe, in se ne moremo več osvoboditi; Amerika je neštetim priseljencem prava krušna mati, ampak tudi neštetim priseljencem je že skopala prerani grob.

Zdravniška veda nas razveseljuje

je z veselimi novicami, da se je človeško življenje podaljšalo. Vprašanje je pa, kdo je upravičen do dolgega življenja? Večina delavcev najbrž ne, kajti pod takšnimi razmerami, kot prevladujejo že več let, je neštetim trpinom smrt edina rešitev. Delaj in muči se, dokler si zakaj in zdrav. Kadar pa omagaš, umri in se umakni drugemu, ki že čaka na tvoj prostor. V takih razmerah se nahajamo delavci danes.

Dan za dnem prihajajo novice iz raznih naselbin in poročajo o smrti priseljencev. Nešteto jih je, ki si niso tega želeli, da bi umrli v tej deželi. Skoro vsak, ki je zapustil rodno grudo, je mislil in upal na povrnitev v domači rojstni kraj, ampak usoda jim je obrnila drugače.

Nad vse žalosten spreved je pa pogreb premogarja. Spominjam se na pretekla leta, ko sem bil zaposlen v premogorju in nisem pozabil tistih žalostnih dni, ko so odnašali moje sotrpine k zadnjemu počitku, gori vrh griča v hladni grob.

Tiste čase je bilo vse drugače kakor je danes. Nismo se vozili v avtomobilih, pač pa korakali v dolgi nepretrgani vrsti za krsto s truplom pokojnega tovariša. Okoli izkopanega groba se je zbrala številna množica. Zastave so vihrale nad grobom ko so spuščali krsto navzdol. Nato so se sklonile družbene zastave še enkrat v zadnje slovo, in začela je padati zemlja na rakev. Začuli so se zamolkli glasovi. Premogariji smo pa stali ob grobu s sklonjenimi glavami in s solzami v očeh. Vsak pri sebi si je pa mislil: — To je naše plačilo, iz pod zemlje pa zopet v zemljo. Istotako je bilo pri pogrebu mojega nekdanjega prijatelja Franka.

Žalostni so taki spomini, ampak težko se jih je iznebiti in človeku se čestokrat pojavijo v glavi.

6 DNI PREKO OCEANA

Najkrajša in najbolj ugodna pot za potovanje na ogromnih parnikih:

P A R I S 15. jan. (10 P.M.)

I L E D e F I A N C E 30. jan.; 17. feb. (12.05 A.M.) (12.05 A.M.)

Najkrajša pot po železnici. Vsekdo je v posebni kabini s vsemi modernimi udobnostmi. — Pijala in slava francoska kuhinja. Izredno nizke cene. Vprašajte kateregakoli pooblaščenega agenta ali

FRENCH LINE

19 STATE STREET NEW YORK, N. Y.

NARAVNOST v JUGOSLAVIJO

Nova Jadranska orjaka SATURNIA in VULCANIA sta odlična med največjimi in najhitrejšimi ladijami sveta. Uznosna služba vas čaka! Ugodni, pozorni uslužbeni, ki govorijo slovensko, so vam na razpolago, in hrana je taka kot v najboljših hotelih. In samo pomislite na kratko, ceneno železniško vožnjo v Slovenijo. Mali stroški za prtljago in brezplačni vizje.

ODLOČITE SE za Potovanje VNAPREJ! NARAVNOST v DUBROVNIK in TRST SATURNIA

19. FEBRUARJA (1 P.M.) 24. MARCA (1 P.M.)

AUGUSTUS (N.G.I.) — 14. MARCA Katerikoli agent vam bo rezerviral kabino COSULICH LINE

17 Battery Place New York

POZIV!

Vsi naročniki katerim je, oziroma bo v kratkem pošla naročnina za list, so naprošeni, da jo po možnosti čimprej obnovijo.

Uprava "G. N."

VOZNI RED

najboljših parnikov.

Potniška sezona se bliža. Čes je, da si potniki pripravijo potrebne pravice ter rezervirajo postor. Parniki bodo odhajali kakor slede:

22. jan. Evropa na Bremen

29. jan. Majestic na Cherbourg

30. jan. Ile de France na Havre

3. feb. Bremen na Bremen

4. feb. Hamburg na Hamburg

6. feb. La Fayette na Havre

10. feb. Europa na Bremen

11. feb. Deutschland na Hamburg

15. feb. Becongaria na Cherbourg

17. feb. Ile de France na Havre

18. feb. New York na Hamburg

19. feb. Saturnia na Trst

19. feb. Bremen na Bremen

19. feb. Majestic na Cherbourg

26. feb. Mauretania na Cherbourg

26. feb. Europa na Bremen

27. feb. Olympic na Cherbourg

3. mar. Hamburg na Hamburg

4. mar. Ile de France na Havre

4. mar. Becongaria na Cherbourg

8. mar. Bremen na Bremen

10. mar. Deutschland na Hamburg

11. mar. Majestic na Cherbourg

15. mar. La Fayette na Havre

16. mar. Europa na Bremen

17. mar. New York na Hamburg

18. mar. Olympic na Cherbourg

22. mar. Ile de France na Havre

24. mar. Bremen na Bremen

25. mar. Saturnia na Trst

28. mar. Mauretania na Cherbourg

SKUPNO POTOVANJE

za Velikonoce se vrši na največjem in najudobnejšem francoskem parniku — LA FAYETTE na 15. MARCA. Tretji razred do Ljubljane samo \$94.23, retur karta \$174.—, tretje je še \$5. davka. PRI-GLASITE SE TAKOJ.

Za vsa nadaljna pojasnila se obrnite na —

LEO ZAKRAJŠEK

630 — 9th AVE., NEW YORK, N. Y.

Huda nesreča pri božičnici.

V Kupincu pri Pisarovinah se je na Božič pripetila huda nesreča. Župnik in učitelj sta zbrala vsi šolskem poslopu šolsko dečo in ji priredila božičnico. Ko so se župnik, učitelj in otroci za hip odstranili iz dvorane, se je iz sobe nenadoma začel strašen krik. Stekli so v sobo in opazili 10-letno Zdravko Bretovo v plamenih. Njena mati, ki je bila poleg nje, je skušala strgati z nje obleko, pa je sama dobila hude opekline. Nemudoma so ju odpeljali v Zagreb, kjer so mater pridržali v bolnišnici, otrok pa je medtem že podlegel opeklina.

CENA

DR. KERNOVEGA BEKILA

JE ZNIŽANA

Angleško-slovensko

Berilo

(ENGLISH SLOVENE READER)

Stane samo

\$2.—

Naročite ga pri

KNJIGARNI 'GLAS NARODA'

216 West 18th Street

New York City

DRUŠTVA

KI NAMERAVATE PRIREDITI

VESELICE,

ZABAVE

OGLAŠUJTE

"GLAS NARODA" ne čita samo vaše članstvo, pač pa vsi Slovenci v vaši okolici.

CENE ZA OGLASE SO ZMERNE

SLOVENSKO-AMERIKANSKI KOLEDAR — L. 1932

150 strani
dobrega
čtiva

S poštino SAMO

50c

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

216 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.

KOLEDAR LAHKO DOBITE TUDI PRI NAŠIH ZASTOPNIKI

POVESTI: Koliko zemlje potrebuje človek, Kena-Kena, Opal, Baklanov, Ne-znanec, Napadi mravelj. POUČNI ČLANKI: Kako bo reformiran Koledar, Izrabljanje solnčne toplote, Vizija bodoče vojne, Poganski in krščanski talisman, Čudeži indijskih fakirjev, Grafologija, Petiletka, Angleška svetovna moč, Kako je treba spati, Smrtonosni zvočni valovi, Kukluksklan, Simbolika rok, Elizejska palača, Prebivalstvo Jugoslavije. OPISI: Božja pota, Življenje v širnem gozdu v okolici Sneznika, 2000 let pred Kolumbom, Raj na koncu sveta, Moji doživljaji v Hampshire, Dvajsetletnica potopa "Titanica", Osvobojenje Maribora, Dva-najst človeških tipov.

Razne
povesti in
člankiOpisi,
raznoterosti,
slike